

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს
გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 09 სექტემბერი

დისციპლინური საქმე №204/18-2
მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური დევნის დაწყებისა და ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შესახებ

-- -- 2018 წლის 26 ივლისის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლე --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 27 დეკემბრის №204/18 დასკვნა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს განსახილველად წარედგინა 2020 წლის 09 სექტემბრის სადისციპლინო სხდომაზე.

1. დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძველიანობის შემოწმება განხორციელდა შემდეგ ფაქტებზე:

-- -- №-- საჩივრის საფუძველიანობის შემოწმებისა და წინასწარი მოკვლევის დროს დამოუკიდებელი ინსპექტორი „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁷ მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, გასცდა საჩივარში მითითებულ გარემოებებს და მიიჩნია, რომ მოსამართლე --- მიერ შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით (საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება) განსაზღვრული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტს (2020 წლის 01 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია).

2. დისციპლინური საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმების შედეგად დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2017 წლის 31 ივლისს --- სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას სარჩელით მიმართა --- მოპასუხე საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიმართ და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 07 ივლისის №-- გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოსათვის 2016 წლის 26 სექტემბრის №--, №--, №--, №-- განცხადებების საფუძველზე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალდებულება მოითხოვა.

-- -- სასამართლოს 2017 წლის 01 აგვისტოს განჩინებით --- სარჩელი მოპასუხე საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიმართ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის, ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის თაობაზე, განსჯადობით განსახილველად გადაეგზავნა --- სასამართლოს.

-- -- სასამართლოს 2017 წლის 21 აგვისტოს განჩინებით (მოსამართლე -- --) სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან კანონით დადგენილ ვადაში გამოთხოვილი იქნა 2017 წლის 07 ივლისის №-- გადაწყვეტილებაზე წარდგენილ (-- -- (პ/ნ --) მიერ წარდგენილ ადმინისტრაციულ საჩივარზე) ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებული ადმინისტრაციული წარმოების მასალები სრულად.

2018 წლის 20 აგვისტოს მოსარჩელემ დაზუსტებული სარჩელით მიმართა -- -- სასამართლოს და არსებულ სასარჩელო მოთხოვნებთან ერთად მოითხოვა 2017 წლის 13 დეკემბრის №-- გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა. იმავე დაზუსტებული სარჩელით მოსარჩელემ იშუამდგომლა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიებების გამოყენების თაობაზე. კერძოდ, სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნულ სააგენტოსათვის სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული უძრავი ნივთის გასხვისების აკრძალვა და სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 13 დეკემბრის №-- გადაწყვეტილების მოქმედების შეჩერება მოითხოვა.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 21 აგვისტოს განჩინებით (მოსამართლე -- --) -- -- სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოსათვის -- -- სოფელ -- მდებარე მიწის ნაკვეთის (ს/კ --) გასხვისების აკრძალვის შესახებ შუამდგომლობის და სსიპ საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს 2017 წლის 13 დეკემბრის №-- გადაწყვეტილების მოქმედების შეჩერების შესახებ შუამდგომლობა არ დაკმაყოფილდა.

2018 წლის 24 სექტემბერს -- -- სასამართლოს მოსამართლის აცილების თაობაზე შუამდგომლობით მიმართა მოსარჩელის წარმომადგენელმა, რომელმაც სასამართლოში ასევე წარადგინა საჩივარი 2018 წლის 21 აგვისტოს განჩინებაზე.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 01 ოქტომბრის განჩინებით (მოსამართლე -- --) -- -- 2018 წლის 24 სექტემბრის საჩივარზე ხარვეზის შესავსებად განსაზღვრა 5 (ხუთი) დღის ვადა.

2018 წლის 19 ოქტომბერს -- -- სასამართლოში საჯარო რეესტრის ეროვნულმა სააგენტომ წარადგინა ადმინისტრაციული საქმისწარმოებასთან დაკავშირებული მასალები.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 09 ნოემბრის განჩინებით (მოსამართლე -- --) შუამდგომლობა მოსამართლის აცილების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

-- -- სასამართლოს 2018 წლის 09 ნოემბრის განჩინებით (მოსამართლე -- --) არ დაკმაყოფილდა -- -- 2018 წლის 24 სექტემბრის საჩივარი, უზრუნველყოფის ღონისძიების გამოყენებაზე უარის თქმის შესახებ 2018 წლის 21 აგვისტოს განჩინებაზე, დაუსაბუთებლობის მოტივით და გადაიგზავნა -- სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად ჩაითვლება „მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაკმატო მიზეზით არსებითად დარღვევა.“ (2020 წლის 01 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია)

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, „დისციპლინური გადაცდომა არის მხოლოდ ამ კანონით გათვალისწინებული, მოსამართლის მიერ ჩადენილი განზრახი ან გაუფრთხილებლობითი ქმედება.“ დისციპლინურ გადაცდომად შეიძლება მიჩნეულ იქნას მხოლოდ ისეთი ქმედება, რომელიც დისციპლინური გადაცდომის სახეების ჩამონათვალში, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტშია მოცემული.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁷ მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემას შეიძლება საფუძვლად დაედოს ის გარემოებები, რომლებიც მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის შესახებ საჩივარში, განცხადებაში ან სხვა ინფორმაციაში მითითებული არ ყოფილა და რომლებიც წინასწარი შემოწმების დროს გამოვლინდა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ვადის დარღვევის მიზეზი არასაპატიოდ არ ჩაითვლება, თუ მოსამართლემ აღნიშნული ვადის დაცვა ობიექტურ გარემოებათა (საქმის სიმრავლე, საქმის სირთულე და სხვა) გამო ვერ შეძლო. არსებითად დარღვევად უნდა ჩაითვალოს მოსამართლის ისეთი ქმედება, რომელმაც ზიანი მიაყენა მხარეს, სასამართლოს ან საჯარო ინტერესს.

მიუხედავად იმისა, რომ საჩივრის ავტორი მოსამართლის მიერ საქმის განხილვის გაჭიანურების ფაქტზე №204 საჩივარში არ უთითებდა, დისციპლინური საქმის წინასწარი მოკვლევის შედეგად გამოვლინდა მოსამართლე -- -- მიერ საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევის შესაძლო ჩადენის ფაქტი.

აღნიშნულთან მიმართებით საგულისხმოა, რომ იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევაფასოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად, ვადებს მნიშვნელოვანი წესრიგი შეაქვს სამართლიანი სასამართლოს უფლებით სარგებლობის პროცესში, რადგანაც ვადა მნიშვნელოვან საჯარო ინტერესებს ემსახურება, როგორებიცაა: ეფექტური, ობიექტური და სამართლიანი მართლმსაჯულების უზრუნველყოფა; სამართლებრივი უსაფრთხოების, განსაზღვრულობის, სამოქალაქო ურთიერთობებში წესრიგის და სტაბილურობის დამყარება¹.

სამართალწარმოების ხანგრძლივობის გონივრულობის განსაზღვრა საქმის გარემოებების გათვალისწინებით ხდება, რაც მთლიანი წარმოების შეფასებას გულისხმობს (Boddaert v. Belgium, §36). მიუხედავად იმისა, რომ შესაძლოა წარმოების გარკვეული ეტაპები მისაღები ტემპით მიმდინარეობდა, წარმოების მთლიანმა ხანგრძლივობამ შეიძლება მაინც გადააჭარბოს „გონივრულ ვადას“ (Dobbartin v. France, §44).

საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურების შესაძლო ჩადენაზე მსჯელობისას აუცილებელია ყურადღება მიექცეს ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლს (რომელიც მოიცავს სამართლიანი სასამართლოს მიერ საქმის გონივრულ ვადაში განხილვის უფლებას) და იმ კრიტერიუმებს, რასაც ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მე-6 მუხლის დარღვევის დადგენის დროს (საქმის განხილვის გონივრული ვადის დარღვევის გამო) იყენებს.

შესაბამისად, საქმის განხილვის ვადების გონივრულობა უნდა შეფასდეს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო პრაქტიკით დადგენილი შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

- 1) საქმის სირთულე, რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს, როგორც საქმის ფაქტობრივ, ისე სამართლებრივ სირთულესთან (Katte Klitsche de la Grande v. Italy, §55; Papachelas v. Greece, §39); რომელიც შეიძლება დაკავშირებული იყოს რამდენიმე მხარის საქმეში ჩაბმასთან (H. V. United Kingdom, §72); მტკიცებულებების გამოკვლევასთან (Human v. Poland, §63) და ა.შ. ამასთან, იმ შემთხვევაშიც როდესაც საქმე თავისი არსით სირთულით არ ხასიათდება, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობა არ არის ნათელი ამ გარემოებამაც შეიძლება საქმის განხილვის უსაფუძვლო გაჭიანურება გამოიწვიოს (Lupeni Greek Catholic Parish and others v. Romania, §150);

¹ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება №3/1/531, 2013 წლის 05 ნოემბერი, II 17-19

- 2) მხარეთა მოქმედებები, რაც გულისხმობს მაგალითად, ადვოკატთა ხშირ ცვლილებას (Koenig v. Germany, §103), შუამდგომლობებს, რომელიც გამიზნულია პროცესის გასაჭიანურებლად, ან უბრალოდ დაკავშირებულია გარკვეულ ვადებთან (Acquaviva v. France, §61), ასევე სხვა მოქმედებები, რომელიც უკავშირდება საქმის განხილვის ვადის გაგრძელებას;
- 3) საქმის განმხილველი მოსამართლის მოქმედებები, ყურადღება უნდა მიექცეს ხანგრძლივი დროის განმავლობაში მოსამართლის მიერ საპროცესო მოქმედების შეუსრულებლობას/ჩაუტარებლობას (Pafitis and others v. Greece, §93; Tiece v. San Marino, §31; Suermeli v. Germany, §129).

აღსანიშნავია, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განმარტებით, საქმის განხილვის ვადა იყო გონივრული თუ არა უნდა შეფასდეს ყოველ საქმეზე ინდივიდუალურად, საქმის კონკრეტული გარემოებების გათვალისწინებით (Frydender v. France, §43) და ერთიანობაში ყველა საპროცესო მოქმედების მხედველობაში მიღების შედეგად (Koenig v. Germany, §98).

მოსამართლეთა ქცევის ბანგალორის პრინციპების კომენტარების თანახმად, საქმეების ეფექტიანად, სამართლიანად და საკმარისად სწრაფად განხილვისას მოსამართლემ უნდა გამოიჩინოს სათანადო ყურადღება იმ მხარეთა უფლებების მიმართ, რომლებიც მის წინაშე გამოდიან და უზრუნველყოს სადავო საკითხების გადაწყვეტა ზედმეტი დანახარჯებისა და სამართალწარმოების გაუმართლებელი გაჭიანურების გარეშე.²

ამდენად, მხარეთა უფლება მათი სარჩელის მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად გონივრულ ვადაში განხილვის შესახებ, მოსამართლის უპირველესი ვალდებულებაა. მოსამართლე საქმის წარმოების დასაწყისიდანვე უნდა აკონტროლებდეს სამართალწარმოების ვადებს და მის ხანგრძლივობას, მკაფიოდ უნდა განსაზღვრავდეს პროცესუალური მოქმედებების თარიღებს. საპროცესო ვადის დარღვევამ არ უნდა შეუქმნას საფრთხე მართლმსაჯულების განხორციელებას.

დადგენილია, რომ მოსამართლემ მტკიცებულებების გამოთხოვის შესახებ 2017 წლის 21 აგვისტოს განჩინება საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოს 1 წლის, 1 თვისა და 18 დღის შემდეგ გაუგზავნა, რაც თავის მხრივ შეიცავს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

ამდენად, მოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლიობა დასაბუთებული ვარაუდის სტანდარტით ქმნის საკმარის ფაქტობრივ (მტკიცებულებით) საფუძველს ვარაუდისათვის, რომ მოსამართლე -- -- მიერ ადგილი აქვს საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევის შესაძლო ჩადენის ფაქტს კერძოდ, მტკიცებულებათა გამოთხოვის შესახებ განჩინების შესაბამისი ადმინისტრაციული ორგანოსათვის არაგონივრულ ვადაში გაგზავნას, რამაც ხელი შეუწყო საქმის განხილვის გაჭიანურებას.

5. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძვლები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, სადისციპლინო საკითხზე გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას ფარული კენჭისყრით მხარს დაუჭერს საბჭოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ 2/3-ისა.

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁸ მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, წინასწარი შემოწმების შედეგად საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო აფასებს მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობას და წინასწარი შემოწმებისათვის ამ კანონის 75⁷ მუხლის პირველი პუნქტით დადგენილი საერთო ვადის ფარგლებში,

² მოსამართლეთა ქცევის ბანგალორის პრინციპები და კომენტარები, თბილისი 2015, გვ. 192, §207

სრული შემადგენლობის 2/3-ის უმრავლესობით იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების და მოსამართლისათვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის შესახებ.

ამდენად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე მუხლისა და „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁸ პირველი პუნქტის შესაბამისად, დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ საჩივარში მითითებული ინფორმაციის სრულყოფილი შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების საფუძველზე შეაფასა დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობა და 2020 წლის 09 სექტემბრის სადისციპლინო სხდომაზე ჩატარებული ფარული კენჭისყრის შედეგად, ათი წევრის გადაწყვეტილებით (სადისციპლინო სხდომაზე დამსწრე იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს 11 წევრთაგან 10 ხმით), მიიჩნია, რომ, მოსამართლე -- -- მიერ შესაძლოა ადგილი ჰქონდეს „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ფაქტს, რის გამოც, „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁸ მუხლის შესაბამისად, მიზანშეწონილად მიიჩნია მოსამართლე -- -- მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყება და ახსნა-განმარტების ჩამორთმევა გადაწყვეტილებაში მითითებულ ფაქტთან მიმართებით. ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ ამავე კანონის 75⁸ მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ახსნა-განმარტების მიცემა წარმოადგენს მოსამართლის უფლებას.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესმა საბჭომ იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 50-ე და 75⁸ მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

მოსამართლე -- -- მიმართ დაიწყო დისციპლინური დევნა ჩამოერთვას ახსნა-განმარტება „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტის „ვ.ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის (მოსამართლის მიერ საქართველოს საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი ვადის არასაპატიო მიზეზით არსებითად დარღვევა) შესაძლო ჩადენის ფაქტზე.

გიორგი მიქაუტაძე

**საქართველოს იუსტიციის
უმაღლესი საბჭოს მდივანი**